

Handläggare: Bengt Hjelm
Tel: 5082 7125
bengt.hjelm@gfk.stockholm.se

2005-05-02

Dnr

Till
Trafiknämnden

Revisionsberättelse 2004 för gatu- och fastighetsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Trafiknämnden beslutar att, som yttrande över årsrapport avseende revisionen av gatu- och fastighetsnämndens verksamhet år 2004, till nämndens revisorer (revisorsgrupp 2) överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande.

Per Aronson

SAMMANFATTNING

Revisorerna har överlämnat årsrapport för gatu- och fastighetsnämndens verksamhet under 2004 och därvid bett om synpunkter senast 2005-05-31 på de delar av rapporten som avser trafiknämndens ansvarsområde.

Av revisionsberättelsen framgår att ansvarsfrihet tillstyrks. Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året sägs vara tillfredsställande och bokslutet rättvisande. Gatu- och fastighetsnämnden bedöms ha uppnått sina mål och åtaganden i tillfredsställande omfattning. Detta har skett inom ramen för tilldelad budget och ställda resultatkrav.

Styrning, uppföljning och kontroll sägs vidare vara i stort sett tillfredsställande. För delar av verksamheten finns dock behov av förbättrad styrning och kontroll.

Kontoret kommenterar i utlåtandet revisionens granskning av verksamheten med gatuvärme samt uppföljningen av tidigare revisionsrapport om framkomlighet och samverkan vid arbete i gatumark.

Kontoret föreslår att trafiknämnden som yttrande över årsrapport avseende gatu- och fastighetsnämndens verksamhet år 2004 överlämnar och återoppar detta utlåtande.

UTLÅTANDE

Rapporten

Nämndens revisorer har överlämnat årsrapport avseende granskningen av GFN:s verksamhet under 2004. Synpunkter på de delar av årsrapporten som rör trafiknämndens ansvarsområde begärs senast 2005-05-31.

I revisorernas skrivelse anför följande:

”Revisorerna vill gärna uppmärksamma trafiknämnden på de granskningar som revisionskontoret gjort av framkomlighet och samverkan vid arbeten i gatumark. Ett antal åtgärder bör enligt vår uppfattning genomföras. Det handlar om att stärka myndighetsrollen genom att använda avgifter som styrmedel samt åtgärder för att förbättra samordningen mellan olika aktörer och deras följsamhet mot regelverket. Samtidigt bör möjligheterna till uppföljning och utveckling ökas och utnyttjas bättre. Gatu- och fastighetsnämnden såg positivt på revisionens rekommendationer men tyvärr har få konkreta åtgärder vidtagits.”

Av revisionsberättelsen framgår att ansvarsfrihet tillstyrks.

I ärendet sägs sammanfattningsvis att GFN:s ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande och att bokslutet är rättvisande. GFN bedöms ha uppnått sina mål och åtaganden i tillfredsställande omfattning. Detta har skett inom ramen för tilldelad budget och ställda resultatkrav. Revisorerna konstaterar bl a att andelen rätt parkerade bilar har ökat jämfört med föregående år. Andelen är fortfarande för låg, men den negativa trenden synes ha brutits.

Nämndens styrning, uppföljning och kontroll sägs vidare vara i stort sett tillfredsställande. För delar av verksamheten finns dock behov av förbättrad styrning och kontroll. Internkontrollplanen innehåller exempelvis alltför många årligen återkommande granskningar av samma, i huvudsak administrativa rutiner. Enligt revisionen bör granskningsinsatserna, i större utsträckning än hittills, vara processinriktade och väljas utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. Det framhålls att de nya nämndernas policydokument om den interna kontrollen bör förtydligas i detta avseende.

I avsnittet om styrning och kontroll granskas vidare kontorets hantering av fjärrvärmeuppvärmda gångtytor i city där privata fastighetsägare skall vara med och betala. Granskningen sägs visa att gatu- och fastighetskontoret har svag styrning och kontroll över denna verksamhet. Avtalsbilden är rörig. En del fastighetsägare saknar avtal med staden. De betalar inget men får ändå leverans av gatuvärme. Andra fastighetsägare betalar olika pris beroende på om man har ett gammalt eller nytt avtal.

Revisionskontoret anser att det bör prövas om inte tjänsten gatuvärme kan hanteras som en delvis taxefinansierad tjänst. Tekniskt måste det också gå lättare att ansluta resp stänga av fastigheter från gatuvärme än det gör idag.

Beträffande upphandlingsverksamheten bedömer revisionskontoret att pågående arbete med utbildning och översyn av rutiner mm innebär successiva förbättringar och att nämnden är på rätt väg. De nya nämnderna uppmanas därför att föra pågående arbete vidare.

Under avsnittet Uppföljning av tidigare granskningar tar revisionen bl a upp framkomlighet och samverkan vid arbeten i gatumark, som behandlats i en särskild revisionsrapport 2001 och som följts upp i granskningen av 2003 års verksamhet. Vid en förnyad uppföljning under 2004 konstaterar revisorerna att ett flertal av de åtgärder som revisionen tidigare föreslagit kvarstår. Det borde exempelvis vara en angelägen uppgift att differentiera avgifterna för grävande i gatumark så att de blir incitament för de ledningsdragande företagen och deras entreprenörer att bygga snabbt och minimera trafikstörningarna. Revisionskontoret anser att med dagens prissättningspolicy för grävande i gatumark så tas endast hänsyn till kommande merkostnader för drift och underhåll och inte till hur trafikens framkomlighet påverkas. Revisionen hävdar därför att med dagens prispolicy sviker nämnden ett av sina främsta åtaganden ”att förbättra trafikens framkomlighet”.

Avslutningsvis lämnar revisionskontoret en kommentar till gatu- och fastighetsnämndens yttrande 2004-11-02 över revisionsrapporten om fastigheten Konsthallen 2 på Djurgården (Lindgården).

Kontorets synpunkter

Gatuvärme

I det stora hela anser kontoret att revisionskontorets analys är riktig. För närvarande pågår arbete med ett åtgärdspaket, som kommer att underställas den nya trafiknämnden efter sommaren 2005. Åtgärdspaketet kommer att innehålla följande delar:

- ? Dagsläget både vad gäller tekniska förhållanden och avtalssituation.
- ? Åtgärdsplan för tekniska förändringar som krävs för att kunna binda enskilda områden av gatuvärmenätet till den fastighet som är direkt berörd. Genomförandet kräver dock stora investeringar.
- ? Juridiska aspekter på gatuvärme som tjänst (juridiska avdelningen utreder).
- ? Förslag till taxa/avgiftssättning baserad på självkostnadsprincipen.
- ? Sådan ytor som även fortsättningsvis bör vara trafikkontorets egna uppvärmda och bekostas via anslag ska definieras; exempelvis övergångsställen, mittzoner på gågator, körbanor.
- ? Juridiska avdelningen har vidtalats för att ta fram förslag till standardavtal som täcker de olika situationer som förekommer vad avser olika typer av ägar – och ansvarsförhållanden. Övergång till standardavtal får bli successiv varefter nuvarande avtal löper ut.

- ? Utveckling av IT-stöd.
- ? Genomgång av processen gatuvärme samt dokumentation av samband med andra verksamheter.

Framkomlighet och samverkan vid arbeten i gatumark

Revisionskontoret har rätt i konstaterandet att flera av de åtgärder som rekommenderats i rapporten om arbeten i gatumark inte blivit genomförda.

Beträffande avgiftssystemet så har det inom gatu- och fastighetskontoret övervägts olika alternativa möjligheter att införa avgifter med inbyggd tidsparameter, som kan ge de ledningsdragande bolagen ett incitament att snabbare färdigställa sina arbeten i gatumark. Det har emellertid visat sig svårt att hitta en fungerande lösning som dels accepteras av bolagen, dels är rimligt lätt att administrera. Frågan är inte avförd utan övervägs fortfarande och avsikten är att kunna presentera ett förslag för den nya trafiknämnden under hösten 2005.

Härutöver bör erinras om att det genomförts omfattande utbildningsinsatser för entreprenörernas personal m fl. Sedan kurserna startade 1997 har över 6 000 personer utbildats och denna verksamhet kommer att fortsätta framgent. Denna kursverksamhet bedöms ha fått ett reellt genomslag i trafikmiljön. Entreprenörerna har efter hand blivit bättre på att genom olika åtgärder vid arbetsplatserna förbättra situationen för trafikantgrupperna. Detta har även visat sig genom att det idag utdöms betydligt färre viten än tidigare när det gäller avvikelser från gällande direktiv och regler.

Övrigt

Kontoret har i övrigt inga kommentarer till årsrapporten. Kontoret föreslår att nämnden som yttrande överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande.

SLUT